

Guia docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Historia de Galicia		Código	710G01041
Titulación	Grao en Humanidades			
Descriptoros				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	CastellanoGallego			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinador/a	Fernandez Casanova, Carmen	Correo electrónico	carmen.fcasanova@udc.es	
Profesorado	Fernandez Casanova, Carmen	Correo electrónico	carmen.fcasanova@udc.es	
	Vázquez Lijó, José Manuel		j.m.vlijo@udc.es	
Web				
Descripción general	Análise sintética da evolución histórica de Galicia.			

Competencias / Resultados del título	
Código	Competencias / Resultados del título
A2	Conocimiento del pasado desde un punto de vista diacrónico.
A10	Conocimientos de lenguas modernas.
A11	Conocimiento de técnicas y métodos de trabajo y análisis de las ciencias humanas y sociales.
A12	Uso correcto, oral y escrito, de las lenguas propias.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B8	Comunicación oral y escrita en las lenguas propias.
B10	Capacidad de análisis y de síntesis.
B11	Capacidad de gestión de la información relevante.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje		Competencias / Resultados del título	
Coñecer a evolución histórica de Galicia		A2	B4 B8 B10
Coñecer as fontes de información para a Historia de Galicia		A2 A11	C3
Coñecer as metodoloxías adecuadas para a elaboración de traballos		A11	B4 B8 B11

Aprender a expor oralmente e por escrito	A10 A11 A12	B1 B8 B10 B11	C1 C3
Poñer en valor a importancia do coñecemento da historia, e a cultura en xeral, na formación integral do cidadán como suxeito libre e crítico		B1 B3 B6	C4 C6 C7

Contenidos	
Tema	Subtema
1.A Galicia prerromana e a romanización.	1.1. A cultura castrexa 1.2. A Galicia romana: ordenación administrativa e economía
2. A Galicia medieval	2.1. A sociedade feudal 2.2. A organización territorial 2.3. A crise dos séculos XIV-XV: a revolta irmandiña e a política centralizadora dos Reis Católicos
3. A Galicia do Antigo Réxime	3.1. Sociedade e economía 3.2. Cultura popular e cultura letrada
4. A Galicia contemporánea (ss. XIX-XX).	4.1. O desenvolvemento da economía: inercias agrarias e industrialización. 4.2. As consecuencias en Galicia da construción do Estado liberal. A evolución política nos séculos XIX e XX. 4.3. Os movementos sociais.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciales y virtuales)	Horas traballo autónomo	Horas totales
Recensión bibliográfica	A10 A11 A12 B1 B3 B4 B6	6	50	56
Sesión magistral	A2 B3 B10 B11 C1 C4 C6 C7	21	0	21
Discusión dirixida	A2 B3 B6 B8 B10 C1	11	8	19
Lecturas	A2 B1 B3 B4 B10 B11 C4 C6 C7	0	40	40
Proba objetiva	A2 B3 B10 B11 C1	2	0	2
Análisis de fontes documentais	A2 A11 A12 B1 B3 B4 B10 B11 C1 C3 C4 C6	0	10	10
Atención personalizada		2	0	2
(*)Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Recensión bibliográfica	Reseña de dous libros elixidos polos profesores sobre temas relacionados cos contenidos da asignatura.
Sesión magistral	Exposición polo docente de contidos básicos do temario.
Discusión dirixida	Debate na aula moderado polo docente sobre temas relacionadas cos contidos da materia a partir de documentación escrita ou audiovisuais.
Lecturas	Lectura de bibliografía seleccionada polo docente ao obxecto de afondar nos contidos da materia.
Prueba objetiva	Exame escrito dos contidos expostos en clase.
Análisis de fontes documentales	Iniciación do alumno na consulta de documentación histórica.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prueba objetiva Recensión bibliográfica Discusión dirixida	No caso da recensión bibliográfica, o profesor marcará as pautas metodolóxicas e fará un seguimento do traballo do alumno Polo que concirne á discusión dirixida, o tema será elixido polo profesor que tamén fixará a metodoloxía adecuada para que o alumno analice e comente o contido dos textos e/ou material audiovisual base do debate moderado polo docente En canto á proba selectiva, o profesor aclarará a modalidade do exame e os criterios de puntuación. Ademais resolverá individualmente as dúbidas do alumnado sobre o que se pregunta na devandita proba

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Calificación
Prueba objetiva	A2 B3 B10 B11 C1	Puntuarse o examen escrito sobre contidos impartidos en clase en función dos coñecementos demostrados nesta proba e tamén valorase a claridade expositiva e o nivel léxico-gramatical	40
Recensión bibliográfica	A10 A11 A12 B1 B3 B4 B6	Terase en conta a capacidade de análise e de síntese do material obxecto de recensión, ademais da claridade expositiva e o nivel léxico-gramatical deste traballo escrito	35
Discusión dirixida	A2 B3 B6 B8 B10 C1	Terase en conta o grao de participación do alumno e a solidez das súas reflexións e razoamentos sobre os temas debatidos	25

Observacións avaliación
A calificación do examen compensará coas notas obtidas nas outras actividades a partir de catro.

Fuentes de información

Básica	- Barreiro Fernández, X.R., e Villares Paz, R. (coords.) (2007). A Gran Historia de Galicia (24 v.). [A Coruña] : La Voz de Galicia - Villares, R. (2004). Historia de Galicia. Vigo: Galaxia - VV. AA. (1998). Atlas histórico de Galicia. Vigo, Nigra Tera - VV. AA. (1990). Textos e materiais para a Histoira de Galicia. Barcelona: Crítica - VV. AA. (2005). Historia xeral de Galicia. Vigo: A Nosa Terra - VV. AA. (1995). Historia de Galicia. A Coruña: Vía Láctea - Carmona, X, e Nadal, J. (2005). El empeño industrial de Galicia. 250 años de historia, 1750-2000. A Coruña: Fundación Barrié de la Maza - Juana, J. de e Prada, J. (coords.) (2005). Historia contemporánea de Galicia. Barcelona: Ariel
Complementaria	- Andradre Cernadas, J. M. (1995). Monxes e mosteiros na Galicia medieval. Santiago: USC, Bibl. de divulgacion - Castiñeiras, M. A. (1995). Os traballos e os días na Galicia medieval. Santiago: USC, Bibl. de divulgacion - López Carreira, A (2005). O reino medieval de Galicia: contribución á súa historia política. Vigo: A Nosa Terra - Saavedra, P (1994). La Vida cotidiana en la Galicia del Antiguo Régime. Barcelona: Crítica - Rey Castelao, O. (2003). Libros y lectura en Galicia: siglos XVI-XVIII. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia - Presedo Garazo (1997). Os Devanceiros dos pazos : economía e estratexias sociais da pequena fidalguía rural na Galicia interior (ss. XVI-XVIII). Santiago de Compostela: Sotelo Blanco - Fernández Casanova, C (2011). El trabajo en la ciudad : diccionario de profesiones de las ciudades de Galicia, 1845-1924. Madrid : Consejo Superior de Investigaciones Científicas - Vázquez Lijó, J.M. (2005). La matrícula de mar y sus repercusiones en la Galicia del siglo XVIII. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da USC - Fernández Casanova, C. (coord.) (1998). Historia da pesca en Galicia. Santiago: USC, Bibl. de divulgacion - Beramendi, J. G. (2007). De provincia a nación : historia do galeguismo político . Vigo: Edicións Xerais de Galicia - Barreiro Fernández, X. R. (1982). Liberales y absolutistas en Galicia. Vigo: Edicións Xerais de Galicia

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Introducción a la Historia/710G01002

Historia Antigua/710G01011

Historia Medieval/710G01016

Historia de América y de la Expansión Europea/710G01021

Historia Moderna/710G01024

Historia Contemporánea/710G01026

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Arte de la Ilustración y del Siglo XIX/710G01033

Historia de España Contemporánea/710G01039

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías